

Ingezonden

Coöperatieve Stoomzuivelfabrieken.

(door J. R. KUPERUS)

Het zij mij vergund, mijnheer de redacteur, te antwoorden op het onder bovenstaanden titel ingezonden stuk van den pseudonymus „Verftas: ' ', Met het oog op de vele thans gehouden vergaderingen van veehouders, ter bespreking van de wenschelijkheid van de oprichting van vele coöperatieve stoomzuivelfabrieken, schuilt er zéer ernstig gevaar in de wijze waarop „Verftas" de belanghebbenden meent te moeten voorlichten.

„Verftas" meent te moeten wijzen op eene fout, *die bijna alle coöperatieve stoomzuivelfabrieken aankleven. Die fout is hunne financiële regeling.*

Ten bewijze dat de financiële regeling van de coöperatieve stoomzuivelfabrieken niet deugt, vergast „Vontae" ons op de volgende beschouwingen:

„*Dat het de gewoonte van directeuren, commissarissen - en bestuurders zeker - der meeste coöperatieve stoomzuivelfabrieken is, aan de leden een zoo hoog mogelijken prijs voor de melk te batalen.*”

Zeer aanbevelenswaardig voorzeker, - ook voor niet coöperatieve zuivelfabrieken !

„*Dat zij daarbij geheel schijnen te vergeten, dat, zal hun zaak, ook op den duur goed marcheren, „zij bij het in werking brengen der fabriek reeds aan der toekomst moeten denken.*”

„*Zij schijnen echter enkel oog te hebben voor het directe belang.*”

„*Afschrijving vindt bij de meesten niet of niet noemenswaard plaats.*”

Die wat hij schrijft met „Verftas" durft onderteekenen, doet wel zich eerst beter op de hoogte te stellen van de waarheid.

Hier wandelt „Verftas" om de waarheid heen, getuige de vele jaarverslagen der coöperatieve stoomzuivelfabrieken.

Ten bewijze: Jaarverslag van de coöperatieve vereeniging "Stoomzuivelfabriek Wommels en Omstreken", uitgebracht 11 Juli 1888, 1e blz. („De f 2800 dit jaar aan aflossing besteed, is geboekt als waardevermindering der roerende en onroerende goederen"). Het voorgaande jaar was er volgens het jaarverslag dier coöperatieve vereeniging f 1800 op de hypothecaire en obligatieschuld afgelost De zuivelfabriek te Wirdum trekt jaarlijks een vasten post van f 5800 voor rente, reserve en aflossing uit. In het reservefonds wordt jaarlijks f 800 gestort: (ter herstelling en vernieuwing van de door stoom, water en het enorme gebruik binnen korten tijd versleten dure werktuigen). Het reservefonds bestaat uit ruim f 2000.

De resterende f 4800 worden besteed voor rente en aflossing, zoodat Mei 1897 wederom f 2000 kan worden afgelost.

Die zuivelfabriek zal zoo voortgaande, 25 jaar na hare oprichting geene schuld meer hebben. Het is hier de plaats niet meerdere aanhalingen te doen van de regeling der schulddelging aan de coöperatieve stoomzuivelfabrieken, ik stel mij daartoe ter plaatse waar het behoort gaarne beschikbaar.

Bovendien ligt voor ieder belanghebbende bij de coöperatie de rekening en verantwoording telkenjare ter inzage. Voor de obligatie- en hypotheekhouders worden deze gedeponereerd ter griffie van het Kantongerecht waaronder de fabriek ressorteert.

De statuten verplichten alle coöperatieve fabrieken tot aflossing, storting, in het reservefonds en schrijven bij buitengewoon onderhoud, herstelling, vernieuwing en uitbreiding der gebouwen eene vergadering met obligatiehouders voor, om het besluit der leden te bekrachtigen.

Dit alles weet „Veritas" zeker niet?

„Veritas" schrijft verder:

"Alleen het feit, dat het reserve fonds van één dezer fabrieken bestaat uit zes honderd gulden schuld, zal voor ieder solieden handelaar, voor elken financier voldoende zijn om hem van het wanbeheer te overtuigen."

In dit feit ligt geheel de kracht van het betoog van „Veritas". Omdat het reservefonds van één (welke fabriek? en waardoor? Door wanbeheer P) der vele coöperatieve stoomzuivelfabrieken bestaat uit f600 schuld, zal ieder handelaar, elke financier wel overtuigd zijn van het wanbeheer.

Het is bespottelijk !

Laat „Veritas" gerust de bestuurders en commissarissen die meest landbouwers zijn en de directeuren voor het meerendeel zonen van landbouwers, het financiële gedeelte der zaak beoordeelen.

De landbouwers en de hierbedoelde zonen van landbouwers zullen zonder de waarschuwing van „Veritas" de hen, die hun de gouden eieren legt, niet slachten.

Waar dergelijke niets zeggende feiten als bewijs moeten dienen om het wanbeheer der coöperatieve stoomzuivelfabrieken aan te toonen, zullen zij een reden te meer hebben hun collega's in Friesland toe te roepen „als de vos zijn passie preekt, boer, pas op je ganzen !"

U bij voorbaat mijnen dank betuigende voor de opname dezer regelen, heb ik, mijnheer de redacteur de eer met hoogachting te zijn

Uw dw. Dnr.,
J. R. KUPERUS
Directeur Stoomzuivelfabriek. „De Lege Wâlden", Akmarijp.